

Solventnosť II – nový systém regulácie v poisťovníctve

Dňa 25. novembra 2009 bola schválená smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia – Solventnosť II, a tým bol položený základný kameň pre zavedenie harmonizovaného rizikovo orientovaného režimu regulácie a dohľadu v poisťovníctve vo všetkých členských krajinách Európskej únie.

Hlavným cieľom novej regulácie v poisťovníctve je ochrana poisťníkov a oprávnených osôb v prepojení na finančnú stabilitu dohliadaných subjektov. Samotným pojmom Solventnosť II sa niekedy zvyknú označovať len nové prvky regulácie predstavujúce „revolučnú“ zmenu oproti súčasným pravidlám v poisťovníctve. Tieto prvky sa členia na kvantitatívne požiadavky (označované aj ako „pilier I“) a kvalitatívne požiadavky (označované aj ako „pilier II“) a požiadavky na transparentnosť (označované aj ako „pilier III“). Základným princípom, rozdielnym oproti súčasným pravidlám, je trhové oceňovanie aktív a pasív, kvantitatívne oceňovanie rizík a ich prepojenie na kapitálové požiadavky. Avšak Solventnosť II nie je len o výpočtoch, vyžaduje tiež prepojenie rozhodovacích procesov manažmentu s ohodnotením rizika. Solventnosť II má potenciál nielen zabezpečiť dostupnosť zdrojov pre výplaty poisteným a ďalším príjmom poistných plnení prostredníctvom dostatočného kapitálu dohliadaných subjektov na krytie rizík, ktorým čelia, ale aj zlepšiť spôsob vykonávania poisťovacej činnosti poisťovňami a prispôsobiť výkon dohľadu novým prístupom a metódam oceňovania rizík.

Napriek skutočnosti, že smernica Solventnosť II určila termín transpozície na 31. októbra 2012, jej implementácia bez prijatých vykonávacích predpisov nie je možná. Dôvodom je, podľa nášho názoru, príliš komplikovaný systém a volatilita kapitálových požiadaviek vzhľadom na hlavný princíp Solventnosti II, a to trhové oceňovanie aktív a pasív. V čase prípravy týchto vykonávacích predpisov bola Európa zasiahnutá finančnou krízou, preto de Larosièrova skupina predložila 25. februára 2009 správu, ktorá odporučila vytvorenie nového modelu dohľadu nad európskymi finančnými inštitúciami a trhmi v záujme posilnenia všeobecnej finančnej stability v Európskej únii. V nadväznosti na túto správu Európska rada navrhla koncept vytvorenia Európskeho systému orgánov finančného dohľadu, ktorý zahŕňa tri nové európske orgány dohľadu na základe nariadení Európskeho parlamentu a Rady (1093/2010, 1094/2010

a 1095/2010). Tieto nariadenia predstavujú právny základ novej európskej architektúry dohľadu, tzv. európskeho systému finančného dohľadu.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1094/2010 sa zriadil Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (ďalej len „EIOPA“) a následne Európska komisia 19. januára 2011 prijala návrh smernice Omnibus II, na zmenu a doplnenie okrem iného smernice Solventnosť II s cieľom zohľadniť novú architektúru dohľadu nad poistením, a najmä zriadenie EIOPA. Do návrhu smernice Omnibus II sa takisto zahrnuli ustanovenia na odloženie dátumu na transpozíciu a dátumu uplatňovania smernice Solventnosť II a dátumu zrušenia smernice Solventnosť I. Keďže výbor pre hospodárske a menové veci Európskeho parlamentu (ECON) vydal svoje stanovisko k návrhu smernice Omnibus II až 22. marca 2012 a trojstranné rokovanie medzi Európskym parlamentom, Európskou radou a Komisiou nebolo ukončené, hlasovanie o smernici Omnibus II sa neuskutočnilo v pôvodne plánovanom termíne.

Z dôvodu zabezpečenia právnej istoty bolo potrebné upraviť dátum transpozície a dátum účinnosti smernice Solventnosť II a dátum zrušenia pôvodne platných smerníc (tzv. Solventnosť I), a preto bola dňa 12. septembra 2012 schválená smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2012/23/EÚ, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2009/138/ES (Solventnosť II), tzv. *Quick Fix Directive*. V súčasnosti je dátum transpozície stanovený na 30. júna 2013 a dátum účinnosti na 1. januára 2014.

Vykonávacie predpisy k smernici Solventnosť II, ktoré budú vydané formou nariadenia a usmernenia EIOPA, budú stanovovať ďalšie podrobnosti nového systému regulácie v poisťovníctve. Keďže smernica Omnibus II stále nie je prijatá, nie je možné zverejniť text týchto návrhov, a preto prinášame podrobnejšie informácie o vybraných častiach regulácie, konkrétne požiadavky na vhodnosť a odbornosť osôb v režime Solventnosť II a outsourcing.